

Men bepale zich niet tot ons land of Europa; de scherpste conflicten spelen zich momenteel af in de tropen en binnen de poolcirkels. Welke hoogleeraar of welke volksuniversiteit geeft eens een college of leergang over natuurbescherming?

Den Haag, Juni 1924.

G. A. BROUWER.

ZELDZAME PLANTEN OP DE VELUWE.

HET vorig jaar vond de eerste ondergeteekende op de hooge heide bij Kootwijk de plek van *Carex ericetorum* Poll. terug, die een halve eeuw geleden door Kok Ankersmit ontdekt, maar sinds dien tijd, naar het schijnt, niet teruggevonden werd. Ook de bewerker van de Prodrromus heeft geen herbariumexemplaren gezien en zegt in het deel van 1916: „men zou nog eens kunnen zoeken.”

De soort groeit daar gemengd met *C. pilulifera* L., maar is er dadelijk van te onderscheiden door de donkerder kleur der bladen, tijdens den bloei (eind Mei) ook door de bijna zwarte aartjes en kleinere schutbladen. De vruchtstengels staan bijna rechtop, terwijl de lange geelgroene stengels van *C. pilulifera* krom gebogen zijn en op den grond liggen. Natuurlijk zijn er dan ook nog de korte uitloopers en de bloemkenmerken, maar die zie je niet zoo gauw op de fiets en wandelen schijnt geen gebruikelijke reismethode meer te zijn.

In de buurt, b.v. aan de Z.-O. punt van het Radiostation, groeit veel *Scorzonera humilis* L. die ook op andere plaatsen op de Veluwe verspreid voorkomt; ze verschilt van *S. hispanica* L. door de mindere grootte en den gewoonlijk onvertakten stengel; twee kenmerken, die nu niet zooveel beteekenen, als men een plant uit de cultuur met een armzalig heiplantje vergelijkt, maar bovendien ook door de duidelijker, regelmatig evenwijdig loopende zijnerven en de smalle, stompe omwindselbladen. Het is wel wat onwaarschijnlijk, om met de flora's aan te nemen, dat het een verwilderde cultuurplant zou zijn, gezien het feit, dat de soort ook in het heele naburige deel van Duitschland op soortgelijke groeiplaatsen voorkomt. Bij Kootwijk groeit ze samen met Arnica.

Als een plant, met dezelfde eigenaardige verspreiding op lagere bergen (in de Alpen tot $\pm$ 800 M.) en in de N.-Duitsche laagvlakte hier en daar op hooge heiden, noemt Drude in „Deutschlands Pflanzengeografie”, p. 159, *Hypochoeris maculata* L.

Toen we nu dit jaar in de eerste week van Juli een tocht naar Kootwijk ondernamen, onder anderen, om *Carex ericetorum* nu eens ten voeten uit te verzamelen, vonden we behalve een verwarrend mengsel van *Crepis*, *Thrinacia*, *Hypochoeris* en *Leontodon* ook een uitgebloeide composiet, die niet verwarrend was, omdat we beiden wisten, dat we die zeker nooit gezien hadden. Even later vonden we een tweede, die heel andere bladen had, maar overigens gelijk was. Thuisgekomen vlogen we op een flora af, die echter geen anderen weg wees dan *Hypochoeris*. Bij verder zoeken bleek later, dat we met de bovengenoemde *H. maculata* L. en de var.

pinnatifida Uechtr. te maken hadden, die een eeuw geleden eens in de duinen gevonden zou zijn en ook eens voor Nijmegen vermeld is *). De planten maken met hun 2 of 3 groote bloemhoofdjes op lange kale, iets kandelaberachtig gekromde en bovenaan vrijwel niet verdikte stelen een vreemden indruk. De exemplaren, die we zagen (4 Juli) waren uitgebloeid en hadden bijna rijpzaad. Alle haren van het vruchtpluis zijn evenlang en veervormig in tegenstelling met de beide andere inlandsche soorten. De omwindselbladen zijn gelig-viltig aan den rand en de hoofdjes zijn grooter dan bij *H. radicata* L.; de stengel is bijna kaal, enkele stijve, aan de basis bruine haren, uitgezonderd.

De bladen zijn getand of (de var. *pinnatifida* Uechtr.) vingspletig, bij onze exemplaren waren ze alleen aan den rand gewimperd en overigens kaal; de bruine vlekken, waarnaar de soort genoemd is, zijn ons aan de levende plant niet opgevallen. Nu ze droog zijn en de bladeren erg verbleekt, zijn ze in elk geval heel duidelijk te zien.

Als laatste merkwaardigheid vonden we nog in een groote plek *Galium hercynicum* Weig. een viertal exemplaren met groenachtige bloemen.

Wie weet, wat er nog meer te vinden is, daar in de buurt van de „Gerritsflesch!”

Utrecht, 12 Juli '24.

H. UITTIEN en W. M. HEIJL.

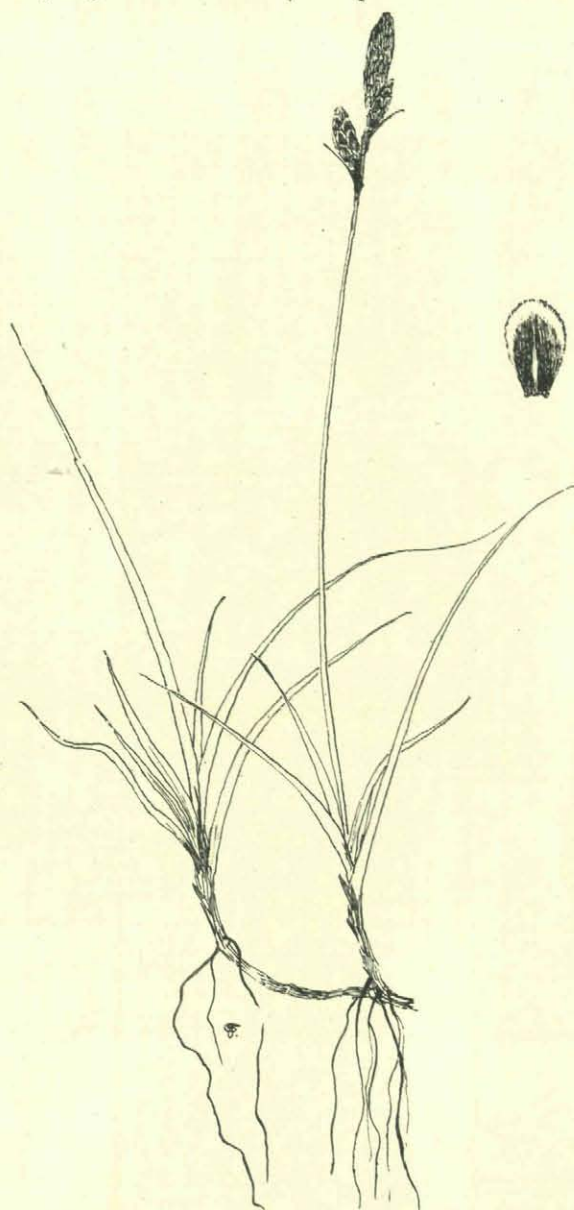

Fig. 1. De Heide-Zegge. *Carex ericetorum*.

*) Tijdens de „Gerritsflesch-expeditie” in 1918 onder leiding van Prof. Max Weber vonden we *Hypochoeris maculata* in drie exemplaren, vlak bij de Gerritsflesch. J. Hs.